

Sint-Hubertuspelgrimswandeling 2020

vijf jaar 'Laudato si'

INLEIDING

"we hebben ons gemeenschappelijk huis mishandeld en beschadigd"

Aanbreng

- * Deze pelgrimswandeling sluit aan bij het feest van Sint-Hubertus (3 november), de patroon van de jagers; daarom nemen we een thema rond natuurbeleving ...
- * Dat thema vinden we dit jaar in de eerste encycliek van paus Franciscus, die in 2015 verscheen. Hij draagt als titel 'Laudato si', wat vertaald betekend: 'gezegend zijt gij'. Het is de aanhef van het Zonnelied van Franciscus van Assisi. En de ondertitel is: 'over de zorg voor het gemeenschappelijk huis'.
Vijf jaar later is deze encycliek meer dan ooit razend actueel!
- * De paus sluit zich aan bij wat wetenschappers besluiten: de mens is de oorzaak van de klimaatverandering!
- * De diagnose van de paus is niet mis te verstaan: "Nog nooit hebben wij ons gemeenschappelijk huis zo mishandeld en beschadigd als in de laatste twee eeuwen." (klimaatopwarming, luchtvervuiling, watervervuiling, ondoordacht gebruik van grondstoffen,...)

Voor onderweg

- * Wandel door de natuur als 'het gemeenschappelijke huis van alle mensen, vandaag en in de toekomst'... Wat zie je dan, wat denk je, wat voel je?...

*Als je met enkelen samen wandelt, stap dan nu tien minuten in stilte.
Daarna kunnen jullie kort uitwisselen ...*

Eerste opstapje: ZIEN

Wat is er aan de hand ?

Aanbreng

- * De paus stipt aan hoe nauw de ecologische crisis verweven is met menselijk onrecht, zoals armoede, oorlog en geweld. De volken en de mensen die reeds arm zijn, worden opnieuw het eerste slachtoffer.
- * Als oorzaak van deze crisis verwijst paus Franciscus naar de mythe van onbeperkte groei (“de economische groei is de hoeksteen van onze welvaart”) en naar marktmechanismen in dienst van eigenbelang en winstbejag. De paus spreekt over ‘een dolgedraaid antropocentrisme’ (= de mens centraal): mensen vinden de uitbuiting van de natuur vanzelfsprekend. In zo ’n visie wordt alles relatief en worden ook spoedig mensen als ‘ding’ behandeld (dus uiteindelijk staat ‘de Mens’ helemaal niet centraal!)
“Als mensen zichzelf centraal stellen geven ze absolute voorrang aan direct gemak, waardoor al het andere betrekkelijk wordt” (§122)
- * De ecologische crisis hangt ook samen met een spirituele crisis:
“Hoe leger iemands hart is, hoe meer hij of zij de behoefte heeft om te kopen, te bezitten en te consumeren.” (§204)

Voor onderweg

- * Bezaam je de analyse van de paus? Mensen stellen zichzelf centraal (‘ik’), gaan daardoor ondoordacht en kortzichtig om met de schepping (consumeren) en gaan vervolgens ook mensen als ‘ding’ behandelen (sociaal onrecht)...
- * Loop ikzelf ook het gevaar om hieraan mee te doen?
- * Hoe probeer ik mezelf en de mensen rondom me de ogen te openen, opdat we ZIEN wat er aan de hand is, omdat dit niet zomaar verder kan... ?

*Als je met enkelen samen wandelt, stap dan nu tien minuten in stilte.
Daarna kunnen jullie kort uitwisselen ...*

Tweede opstapje: OORDELEN

Hoe gaan we hiermee om?

Aanbreng

- * De paus vertrekt vanuit twee grote principes: “de aarde behoort aan iedereen” en “wij zijn verantwoordelijk voor de komende generaties.”
 - * In het christelijk geloof is de mens het hoogtepunt van de schepping; maar net dit geeft hem ook de verantwoordelijkheid om er zorg voor te dragen (gave en opgave).
 - * Zo verwoordt de paus als uitweg zijn visie van ‘een integrale ecologie’: we mogen leven vanuit **de overtuiging dat alles met elkaar verbonden is**: het milieu, de economie, het maatschappelijk leven,...
- “Aangezien alle schepselen met elkaar verbonden zijn, moeten ze alle worden gekoesterd met liefde en respect. Want wij als levende schepselen zijn van elkaar afhankelijk.” (§42)*
- * Die integrale ecologie is geen abstracte theorie, maar heeft te maken met ons leven van elke dag: hoe verplaatsen we ons? hoe wonen we? en ook: hoe gaan we om met onze medemensen?...

Voor onderweg

- * “de aarde behoort aan iedereen?”: wat betekent dat in onze huidige situatie?
- * “wij zijn verantwoordelijk voor de komende generaties?”: wat betekent dit?
- * “alles en allen zijn met elkaar verbonden?”: wat roept dit op?

*Als je met enkelen samen wandelt, stap dan nu tien minuten in stilte.
Daarna kunnen jullie kort uitwisselen ...*

Derde opstapje: HANDELEN

Wat kunnen we concreet doen ?

Aanbreng

- * *“Toch is niet alles verloren. Hoewel de mens tot het ergste in staat is, is hij ook in staat om boven zichzelf uit te stijgen en wederom te kiezen voor het goede en een nieuwe start te maken.” (§205)*
- * De paus nodigt uit tot een dialoog over het milieu op vele niveaus. Zo hoopt hij een breed gemeenschappelijk onderscheidingsproces op gang te trekken, waarin christenen hun bijdrage kunnen leveren, in samenwerking met velen.
- * De paus vraagt bijzondere aandacht voor de waardigheid van de mens, in het bijzonder van de arme mens.
- * De paus benadrukt het belang van ecologische vorming en ecologische spiritualiteit.
“Christelijke spiritualiteit biedt een alternatief begrip van de kwaliteit van het leven. Ze moedigt aan tot een levensstijl die vervuld is van diepe vreugde, vrij van de obsessie voor consumeren. Het gaat om de overtuiging: ‘minder is meer’.” (§222)
“Sint-Teresia van Lisieux nodigt ons uit om de kleine weg van liefde in praktijk te brengen: om geen gelegenheid voorbij te laten gaan om naar iemand te glimlachen of een klein gebaar te maken dat vrede en vriendschap zaait. Een integrale ecologie bestaat ook uit dagelijkse eenvoudige gebaren die breken met de logica van geweld, uitbuiting en egoïsme.” (§230)

Voor onderweg

- * Vanuit de overtuiging ‘minder is meer’ kunnen we vrij worden van de obsessie om te consumeren en een nieuwe levensvreugde ontdekken: wat kan dat voor mij betekenen?
- * “Kleine gebaren die vrede en vriendschap zaaien?”: hoe probeer ik dat te doen?

Als je met enkelen samen wandelt, stap dan nu tien minuten in stilte. Daarna kunnen jullie kort uitwisselen ...